

Arengud haridusvaldkonnas

Urmo Reitav
23.03.2022

Koolis õpilaste arv 2021/2022 õppeaastal

Klass	TG	Hummuli	Riidaja	Ala	Ritsu
1. klass	38	6	2	1	2
2. klass	36	4	6	4	3
3. klass	36	11	6	5	2
4. klass	34	1	5	2	4
5. klass	49	5	3	3	
6. klass	45	4	4	3	
7. klass	49	3	5	6	
8. klass	46	1	7	3	
9. klass	43	12	6	5	
10. klass	36				
11. klass	21				
12. klass	21				
Kokku	454	47	44	32	11

KOKKU 588 õppijat

Lasteaias laste arv 2021/2022 õppeaastal

	Mõmmik	Mõmmik (Hummuli rühm)	Tõrvalill (3 rühma)	Riidaja (1 rühm)	Ala (1 rühm)	Ritsu (3 rühma)
Sõim (kuni 3 a)	16		16			13
Aiarühm	61		43			
Koolieelikud	16					
Liitrühm	22	15		18	12	26
Sobitusrühm	10					
Kokku	125	15	59	18	12	39

KOKKU 268 õppijat

Mõned aastakümned tagasi:

- tööle siirduti teadmisega, et karjäär kestab kogu elu
- informatsiooniloome aeglane
- teadmiste eluiga mõõdeti aastakümnetes
- eeldused, et õpetatu püsib õpilase eluaja

Täna:

- teadusharud, kus teadmised muutuvad kuudega
- ettevalmistus tööks, mida ei eksisteeri
- tehnoloogiate kasutamiseks, mida ei ole leiutatud
- probleemide lahendamiseks, mille esilekerkimist ei oska täna prognoosida

Miks on toimumas muutused?

- maailma arengud
- indiviidikesksemad ühiskonnasuhted
- globaliseeruv majandus
- tehnoloogia areng
- uued tööviisid ja -kohad

Haridusasutustelt oodatakse uutele oludele kohanemist, sageli ka arengute eestvedamist

Karjääritrendid lähitulevikus

- Varem valisid inimesed ühe karjääri ja töötasid seal mitukümmend aastat
- Nüüd mikrokarjäärid, projektipõhise ja vabakutselise töö osakaalu tõus
- Paindlikkus – töötajate jagamine, töö jagamine, töö väljakutsel, kaugtöö
- Thomas Frey – 60% parimatest ametitest ei ole veel välja mõeldud

Erinevad põlvkonnad

- Buumipõlvkond (*baby-boomers*) – sündinud 1946-1964
- X-põlvkond – sündinud 1964-1981
Oluline on töö ja eraelu tasakaal, hindab lojaalsust
- **Y-põlvkond (*milleeniumilapsed*) – sündinud 1981-2000**
Oluline on isiklik areng, hindab mõtestatud tööd
- **Z-põlvkond (*internetilapsed*) – sündinud 2000-2010**
- **A-põlvkond (*maailmamajanduse mõjutajad ja nutiseadmetega koos kasvavad*) – sündinud 2010-2024**

21.sajandi õppija on muutunud

Tänased lapsed ja noored

- Multitasking/rööprähklemine
- Koostöine
- Ühendatud
- Aktiivne
- Mänguline õppimine
- Kohene kasu
- Fantaasia ja loovus
- Tehnoloogia kui sõber
- Lõptamata info töötlemine
- Visuaalsed/ikoonilised oskused
- Seoste nägemine ja loomine
- Teadmised ja info muutub

Vanem põlvkond

- Monotasking
- Võistlev
- Üksi
- Passiivne
- Mängu ja õppimise eristamine
- Kannatlikkus
- Reaalsus
- Tehnika kui vastane
- Lõpetatud info otsimine
- Traditsiooniline lugemisoskus
- Faktide taasprodutseerimine
- Õpetatu kestab eluaeg

Muutunud õppija sunnib

ÕPPIMIST JA

ÕPETAMIST MUUTMA

21. sajandi oskused

baasoskused

1. kirjaoskus
2. arvutamisoskus
3. loodusteaduslik kirjaoskus
4. digikirjaoskus
5. finantskirjaoskus
6. eri kultuuridest ja ühiskonna toimimisest aru saamine

võtmeoskused

7. kriitiline mõtlemine/
probleemilahendamise oskus
8. loovus
9. suhtlemisoskus
10. koostööoskus

isikuomadused/hoiakud

11. uudishimu
12. algatusvõime
13. sihikindlus
14. kohanemisvõime
15. ettevõtlikkus
16. sotsiaalne ja kultuuriline teadlikkus

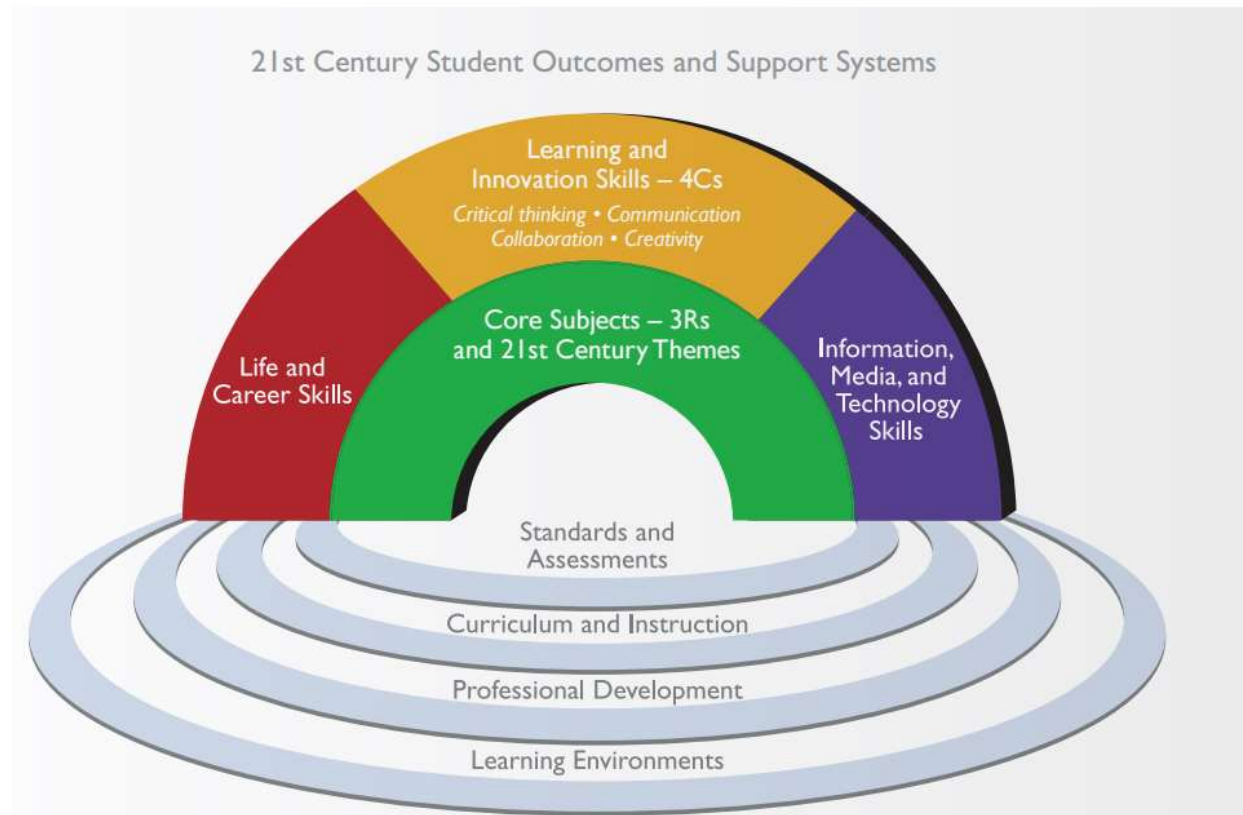
21. sajandi professionaalne areng

... näitab, kuidas aine **sügavam mõistmine** arendab probleemilahenduse, kriitilise mõtlemise ja teisi 21. sajandi oskusi.

Partnership for 21st Century Learning

Framework for 21st Century Learning

The Partnership for 21st Century Skills has developed a vision for student success in the new global economy.

Uus kool? Uus õpetamine? Uus õppimine?

- Õpetajakesksest ja loengupidamisele toetuvast koolist tuleb välja kasvada.
 - Lapsed õpetavad end õpetaja juhendamisel ja suunamisel ise.
 - Haridusuuenduslikud võrgustikud ja visionäärid nimetavad 21.sajandi õppimise võtmeks projekt- ja probleemõpet.
-
-
-
-

Meetodite muutumine

- Loov, kriitiline mõtlemine
- Probleemide lahendamine, otsustamine
- Suhtlemis- ja koostööoskused

Et neid osata, tuleb neid harjutada!

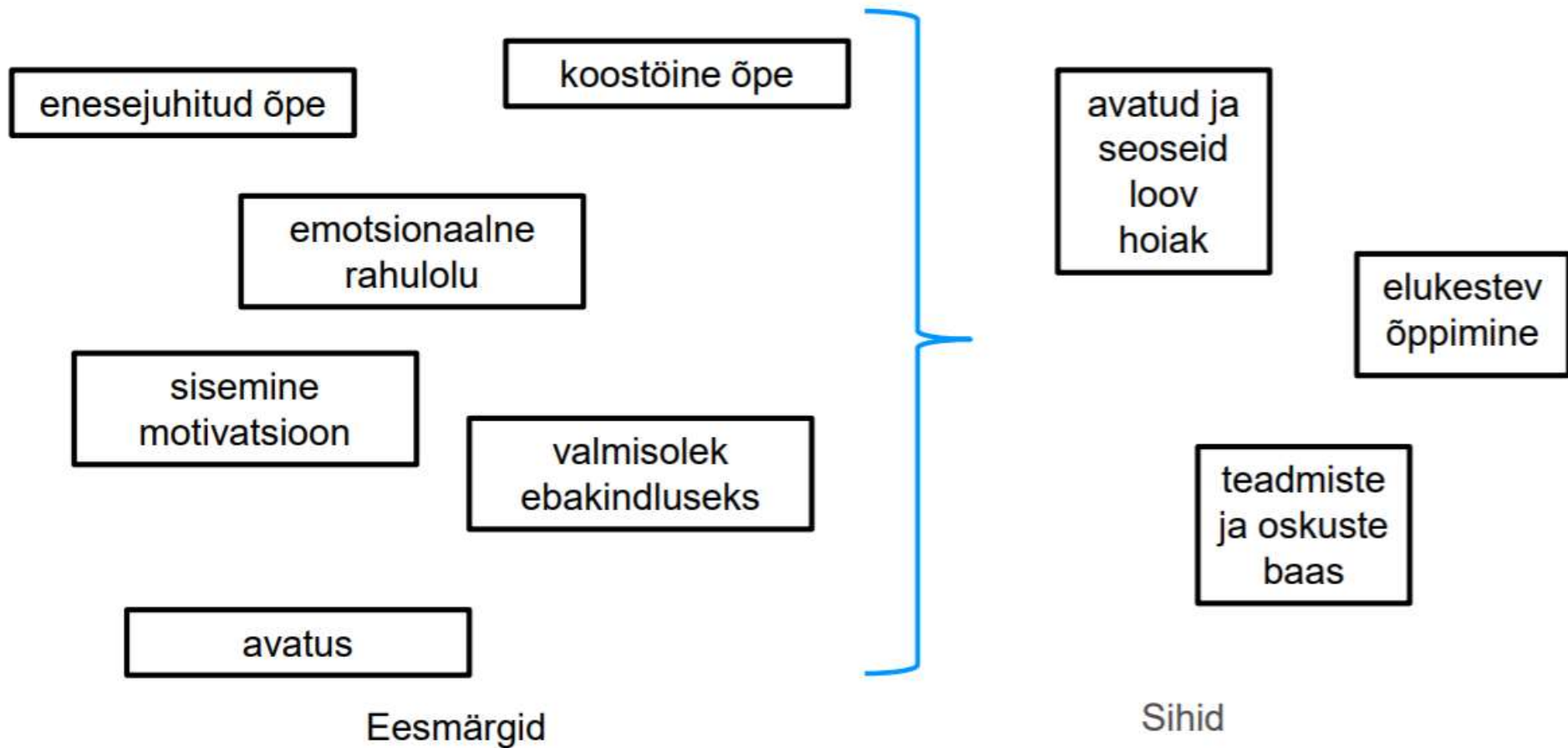

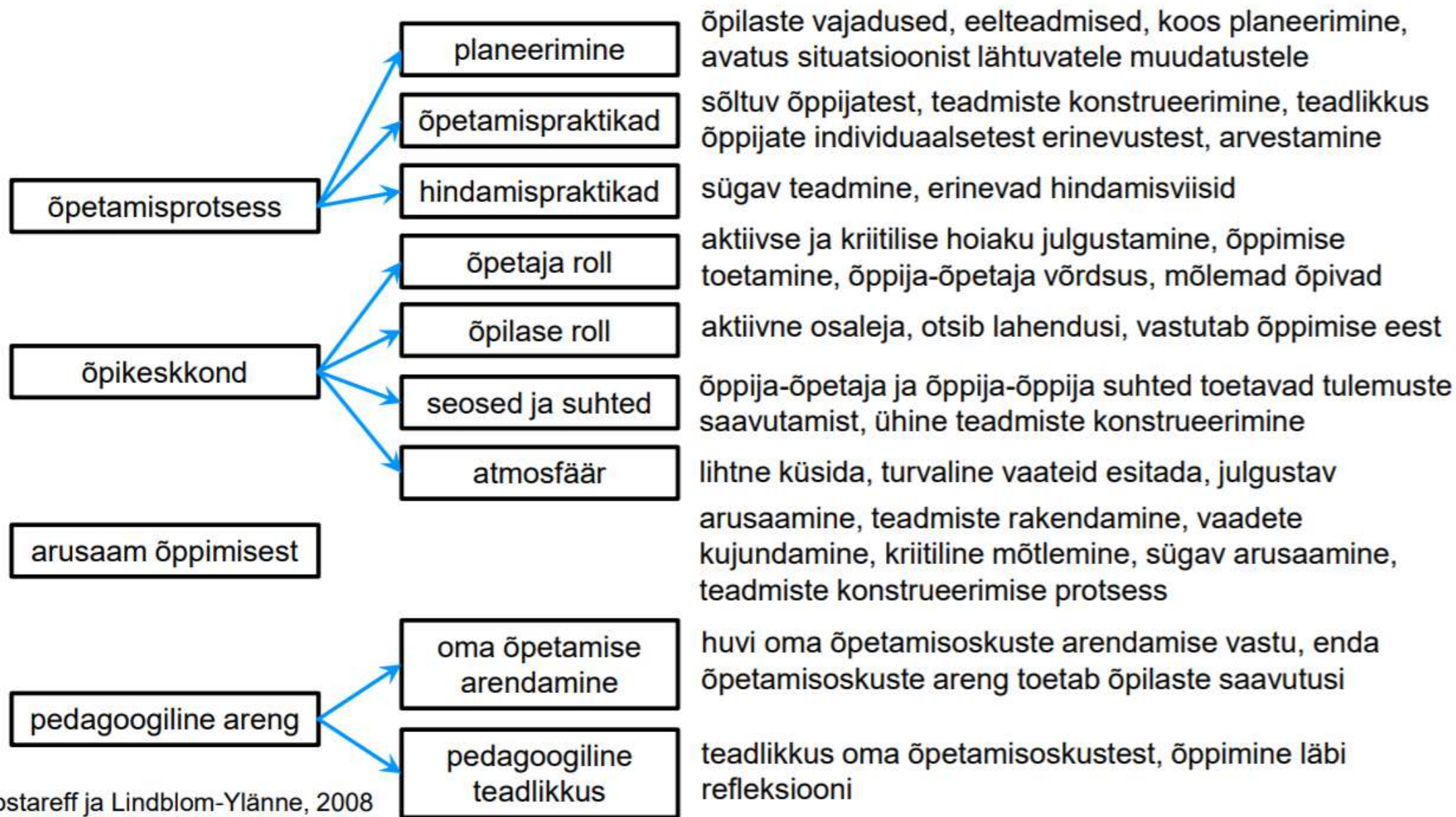
Olulised aspektid õppimise nüüdisaegses õpikäsituses on

- õppija enesejuhtimine,
- koostöö,
- emotsionaalne rahulolu,
- sisemine motivatsioon,
- toimetulek muutustega,
- avatus,
- probleemide lahendamise oskus,
- võtmepädevused,
- aine- ja eluvaldkondade lõimimine,
- refleksioon

<https://www.ht.ut.ee/et/haridusuuenduskeskus/nuudisaegne-opikasitus>

Nüüdisaegse õpikäsituse mudel

Kolm põhilist muutuste valdkonda

- **Teistmoodi protsess:** Õppekavad (aine- ja töökavad)
 - eraldada oluline vähemolulisest (kui tahad midagi lisaks, näita ära, mille arvelt seda saab teha!)
- **Muutuv õpikeskkond** – liiguta klassiruumi(s)
- **Hindamine** – **mida ja kuidas** hinnata?
 - faktiteadmiste ja pädevuste suhe

VÕTMESÕNA: ~~Kvalifitseeritud~~ **Efektivesed** õpetajad

- kõige tugevam õpilase tulemuslikkuse mõjutegur on õpetaja
- 38% õpetajate tegevus ei taga tänapäeva kooli ees seisvate ülesannete täitmist (TALIS)

Andrew J. Rotherham ja Daniel Willingham

Probleemistik

- 1) **õpetamisprotsess ei ole alati piisavalt õppimis/õpilaskeskne** (õpitu on inertne ja elukaugel, igav, ei tuginud konstruktivistlikule lähenemisele)
- 2) **õpikeskkond ei ole alati piisavalt avatud ja koostöine** (suhted õpilaste vahel ning õpilaste ja õpetajate vahel ei ole üksteist toetavad, motivatsioon madal)
- 3) **õppimise eesmärgina ei mõisteta alati sisu kõrval ka protsessi** (enesejuhitud koostöise õppimise oskuse kujundamist)

https://www.pedagogicum.ut.ee/sites/default/files/www_ut/nuudisaegne_opikasitus_margus_pedaste.pdf

Muutunud õpikäsituse indikaatorid

- Õpilane aktiivsem kui õpetaja
- Klassiruumi paigutus muutub sageli
- Tehnoloogia on protsessi loomulik osa
- Õpilane teab, mida ta õpib ja kuhu peab välja jõudma
- Suur osakaal on rühma-, paaris- ja meeskonnatööl
- Õpilane oskab tuua teemaga seotud elulisi näiteid
- Õpilane loob ise midagi teema raames
- Õpilasel on erinevaid valikuid
- Õpilasel on tunnis huvitav

Õpitsoonid uues õpikäsituses

- Interaktsioon
- Infovahetus
- Uurimine
- Loomine
- Esitlemine
- Arendamine

ÜLDPÄDEVUSTE
SAAVUTAMINE
LÄBI ÕPIPROTSESSI

European Future Classroom Lab

Haridusasutuse juhi kompetentsimudel

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

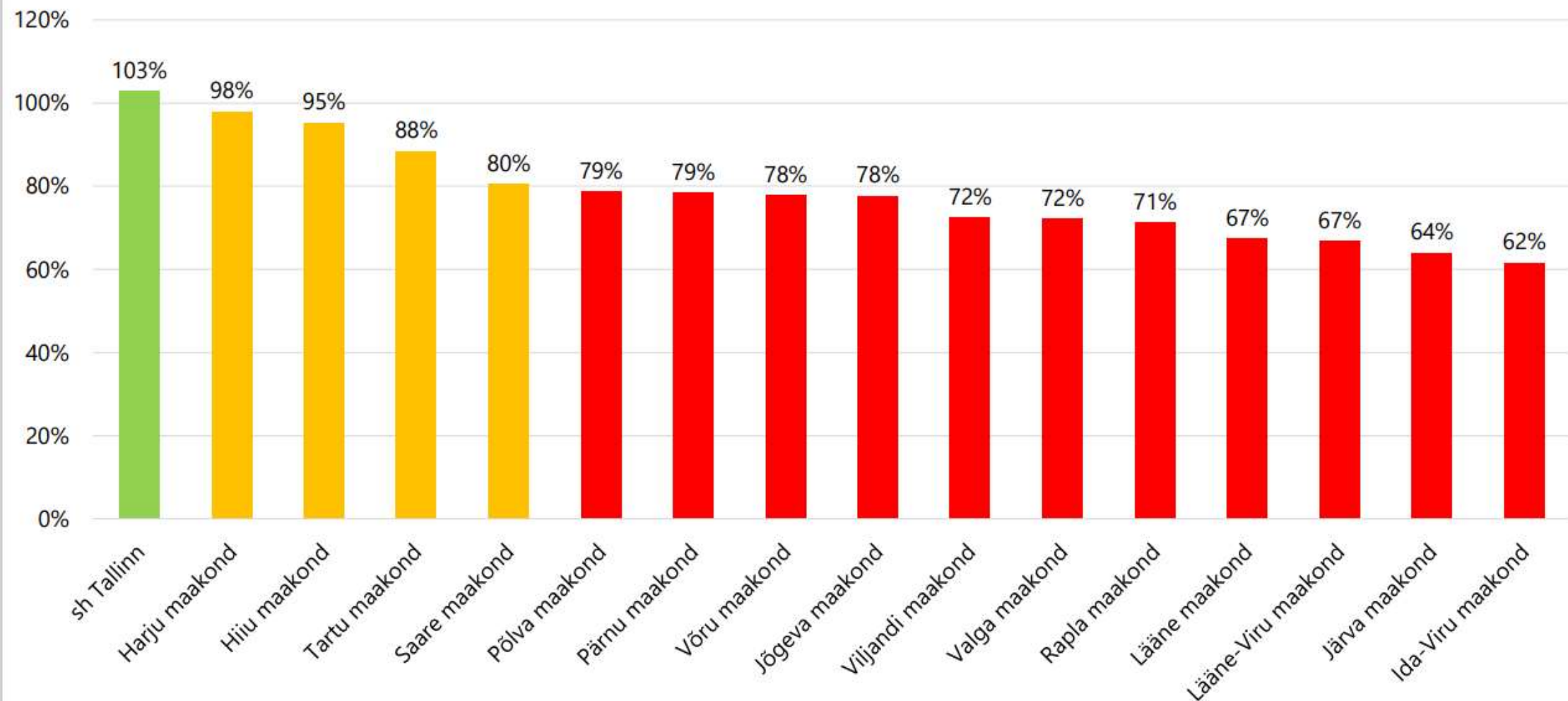

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Järgmised 10 aastat toovad kaasa ka alushariduses osalevate laste arvu vähenemise

Allikas: HTM arvutused ja Statistikaameti rahvastikuprognosis

0-4 vanusegrupp 2030 vs 2019, 2019=100%

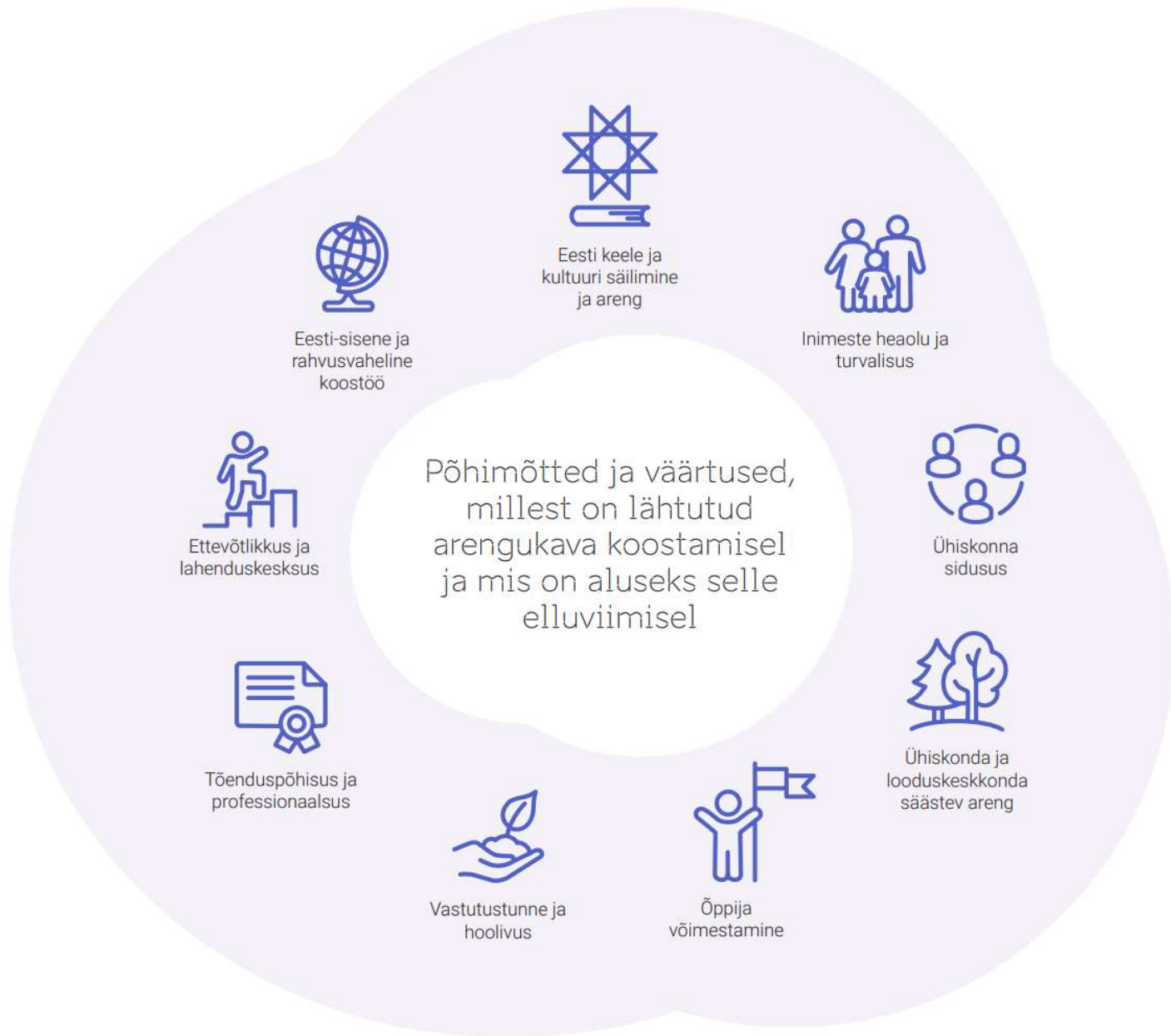

Tulevikuharidus 2035

- Tulevikuhariduse 2035 kaks peamist alustala on **elukestev õpe** ja **paindlikud õpiteed**. Haridus põhineb **teadusel**, mis määrab nii hariduse sisu kui ka viisi, kuidas õpitavale lähenetakse.
- Õppimine muutub **elukestvaks** ja toimub sujuvalt **erinevates õpikeskkondades** (õppeasutustes või õpikeskustes, huvihariduses, noorsootöös ja töökohapõhiselt).
- Õppimine muutub **õppijakeskseks** ning eesmärk on **võimestada õppijat** (ennastjuhtiv õppija) ja luua talle eeldused **täisväärtuslikuks eluks ja eneseteostuseks**.
- Kiired muutused tekitavad vajaduse uute oskuste omandamiseks: **enesekohased ja sotsiaalsed oskused** (sh õpioskused, kriitiline mõtlemine)
- Tuleviku haridusmaastik on nõ **õmblusteta**, **haridussüsteem** on üles ehitatud koostööle ning formaal- ja mitteformaalharidus on senisest rohkem lõimitud.
- Õppijatel tekib **võimalus kombineerida valikuid** vastavalt oma vajadusele ja võimekusele nii erinevatest haridusliikidest kui ka haridusastmetest.

Lapsevanem

toetab alaealist õppijat ja loob õppimiseks soodsad tingimused ning annab oma panuse koolile.

Haridusasutuste töötajad

loovad arengut ja tervist toetava, turvalise ja koostööle orienteeritud ning võrdseid võimalusi edendava õppekeskkonna ja organisatsioonikultuuri.

Õppeasutuse pidaja

loob tingimused õppeasutuse toimimiseks ja tagab õppeasutuse üalpidamiseks vajalikud vahendid.

Õppija

vastutab oma õppimise eest ja kujundab teadlikult oma õpiteed, et omandada teadmised, oskused ja hoiakud, mis aitavad elus toime tulla ja eesmärged ellu viia.

Tööturu osalised

osalevad aktiivselt tööturu vajadustele vastava õppe kujundamises ja oma tegevusvaldkonnaga seotud õppekavade arendamises. Tööandjad annavad panuse töötajate oskuste arendamisse, sh töökohapõhise õppe ja ettevõtetes toimuva praktika korraldamisse.

Kodanikuühiskond

tegutseb riigi, kohaliku omavalitsuse ja tööturu osaliste olulise partnerina ning osaleb hariduse strateegilises arendamises.

Riik ja kohalik omavalitsus

tagavad valikurohked ja kvaliteetsed õpivõimalused, ligipääsu haridusele ja kvaliteetsed õppetingimused, sealhulgas optimaalse õppeasutuste võrgu, mis loovad kõigile õppijatele võrdsed võimalused olenemata nende soost, vanusest, elukohast, rahvusest, erivajadusest jne.

Sihid aastaks 2035

Õigus kvaliteetsele ja kaasvale haridusele:

haridus on kättesaadav, õppimine on toetatud ning õpivõimalused vastavad õppijate võimetele ja vajadustele. Hariduskorraldus toetab ühiskonna sidusust. Valikurohked õpivõimalused on kättesaadavad kõigis Eesti maakondades.

Haridussüsteem:

õpe on õppijast lähtuv, õpivõimalused on valikurohked ning haridustasemetega -liikide vahel on võimalik sujuvalt ja paindlikult liikuda. Rahastamismudelid toetavad õppe kvaliteeti ja koostööd haridussüsteemis. Haridussüsteemi arendamine on tõendus- põhine, eri valdkondade teadlased on senisest enam kaasatud haridusprotsesside ja -poliitika kujundamisse.

Koolivõrk:

õppekeskkonnad toetavad kvaliteetse ja tulevikku suunatud hariduse kättesaadavust. Taristu vastab ruumikvaliteedi põhimõtetele, suureneb taristu ühiskasutus ja ressursitõhusus.

Ühtne Euroopa haridusruum:

kõigil õppuritel on võimalik takistusteta õpirändes osaleda.

Eesti kui haridusriik:

oskuslik haridusturundus aitab suurendada Eesti kui haridusriigi atraktiivsust ja haridustehnoloogia edendaja tuntust. Eesti panus säästvat arengut toetava hariduse edendamisse on kasvanud.

Regionaalareng:

arengutõuet vajavatele piirkondadele on loodud erilahendused, mis arvestavad piirkonna kultuurikeskkonna ja arengutaustaga.

Haridustaseme tõus:

suurem osa õpinguid alustanutest jõuab eduka lõpetamiseni, tööturu ootustele vastava erialase haridusega inimeste osakaal suureneb.

1. Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemetega -liikide vahel.

Sihid aastaks 2035

Nüüdisaegne õpikäsitlus on rakendunud kõigil haridustasemetel ja -liikides. Õpe on õppijaid, õpetajaid ja õppejõude võimestav, toetab valikuid ja vastutust ning ühiskonna sidusust.

Keeleoskus: välja on töötatud eestikeelse hariduse arendamise plaan, alustades alusharidusest, mis annab piisava keeleoskuse, et jätkata õpinguid eesti keeles järgmistel haridustasemetel. Õpetatakse eesti keelt ja võõrkeeli, et kõik eestimaalased valdaksid eesti keelt ja vähemalt kaht muud keelt.

Üld- ja tulevikupädevused: kõigil inimestel on kogu elu jooksul võimalik üld- ja tulevikupädevusi omandada ja arendada.

Kvalifitseeritud õpetajate, õppejõudude ja koolijuhtide järelkasv on tagatud. Haridusvaldkonnas töötamine, sh õppejõu amet on väärtustatud ja mainekas. Tugeva identiteediga õpetajaskond seisab oma ameti maine ja kutseväärikuse eest. Valdkond pakub häid võimalusi professionaalseks arenguks ja eneseteostuseks. Tähtsustub õpetaja kui juhendaja ja mentori roll.

Õppekavad toetavad õppijast lähtumist; õppe maht ja sisu on paremas kooskõlas ühiskonna ja tööturu arenguvajadustega. Õppekavade arendus ja rakendamine on tõenduspõhine ja kaasav.

Digipedagoogika: õpetajad, õppejõud ja koolitajad on teadlikud uute tehnoloogiate arengusuundadest, võimalustest, ohtudest ja kasutusviisidest ning rakendavad tehnoloogiat õppes eesmärgipäraselt. Nutikas õppevara ja -metoodika aitavad õppida ja õpetada köitvalt ja tulemuslikult, anda ja saada vahetut sisulist tagasisidet.

Õppeasutuste organisatsioonikultuur on hooliv, koostöine ja demokraatlik, toetab üldpädevuste arengut ja kõigi osaliste heaolu, sh paremat füüsilist ja vaimset tervist, erimeelsuste ja kriisiide konstruktiivset lahendamist.

2. Eestis on pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid, mitmekesine õpikeskkond ning õppijast lähtuv õpe.

Sihid aastaks 2035

Elukestev õpe ja karjääripöörde võimalused:

väärtustatud on oskused, mis loovad suuremat lisandväärtust, ning kõigil Eesti inimestel on võimalik omandada tööturul edukaks toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused täiendus- ja ümberõppe kaudu. On loodud tugimeetmed erivajadustega inimeste tööturule suundumiseks ja seal muutustega kohanemiseks.

Eesti kui talendikeskus:

haridussüsteem, õigusruum ja maksusüsteem soodustavad targaks ettevõtluseks vajalike oskuste arendamist ning vajaduse korral talentide Eestisse meelitamist. Eesti on atraktiivne elukeskkond nii välismaal õppinud eestimaalaste kui ka Eestis hariduse omandanud välismaalaste jaoks.

Kutsesüsteem:

hariduse ja töömaailma koostöö lähtub oskuste seirest; oskuste vajaduse ja inimeste oskuste hindamine ning individuaalse õpi- ja karjääritee kujundamine põhineb mh suurandmetel.

Inimeste õpivalikud:

nutika spetsialiseerumise kasvualdkonnad, eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimiseks ja arendamiseks olulised ja avalike teenuste pakkumisega seotud valdkonnad on eelisarendatud.

IT haridus:

infotehnoloogia loomise oskus kõikides eagruppides loob võrdsed võimalused ning eelduse konkurentsivõime kasvuks.

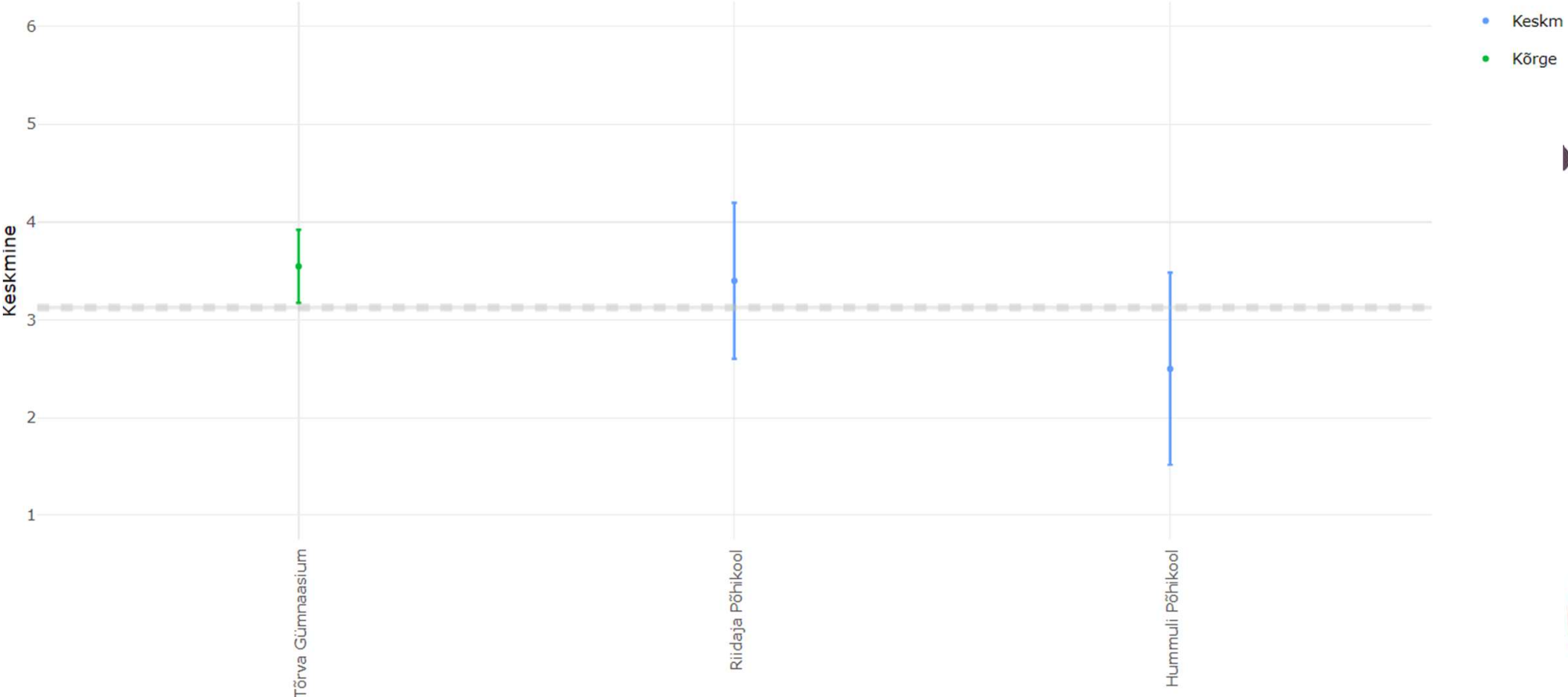
Õppeasutuste ja tööandjate koostöö

on sisukas ja avatud; tehakse koostööd karjääri- ja ettevõtlus-õppe rakendamiseks kogu põhi- ja keskkariduses; laienevad töökoopõhise õppe ja praktika võimalused.

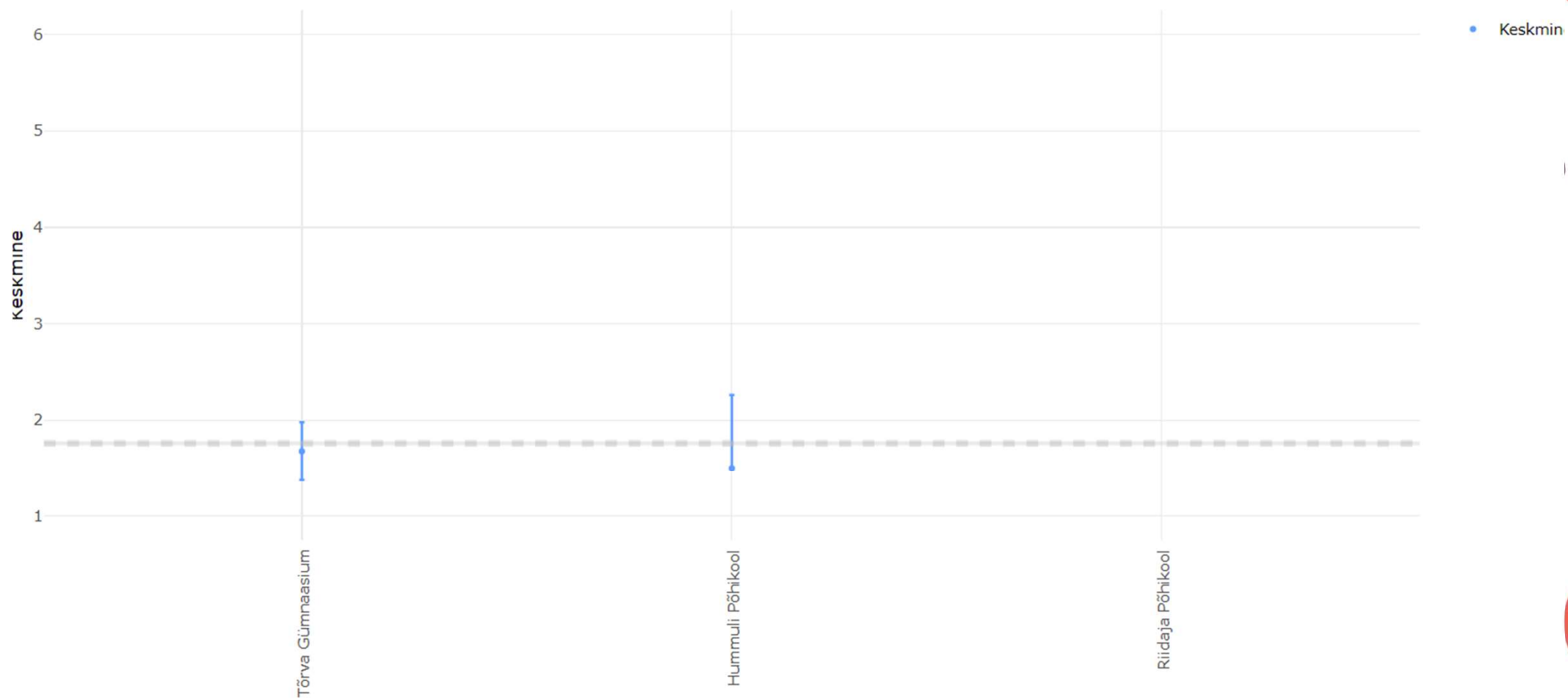

3. Õpivõimalused vastavad ühiskonna ja tööturu arenguvajadustele.

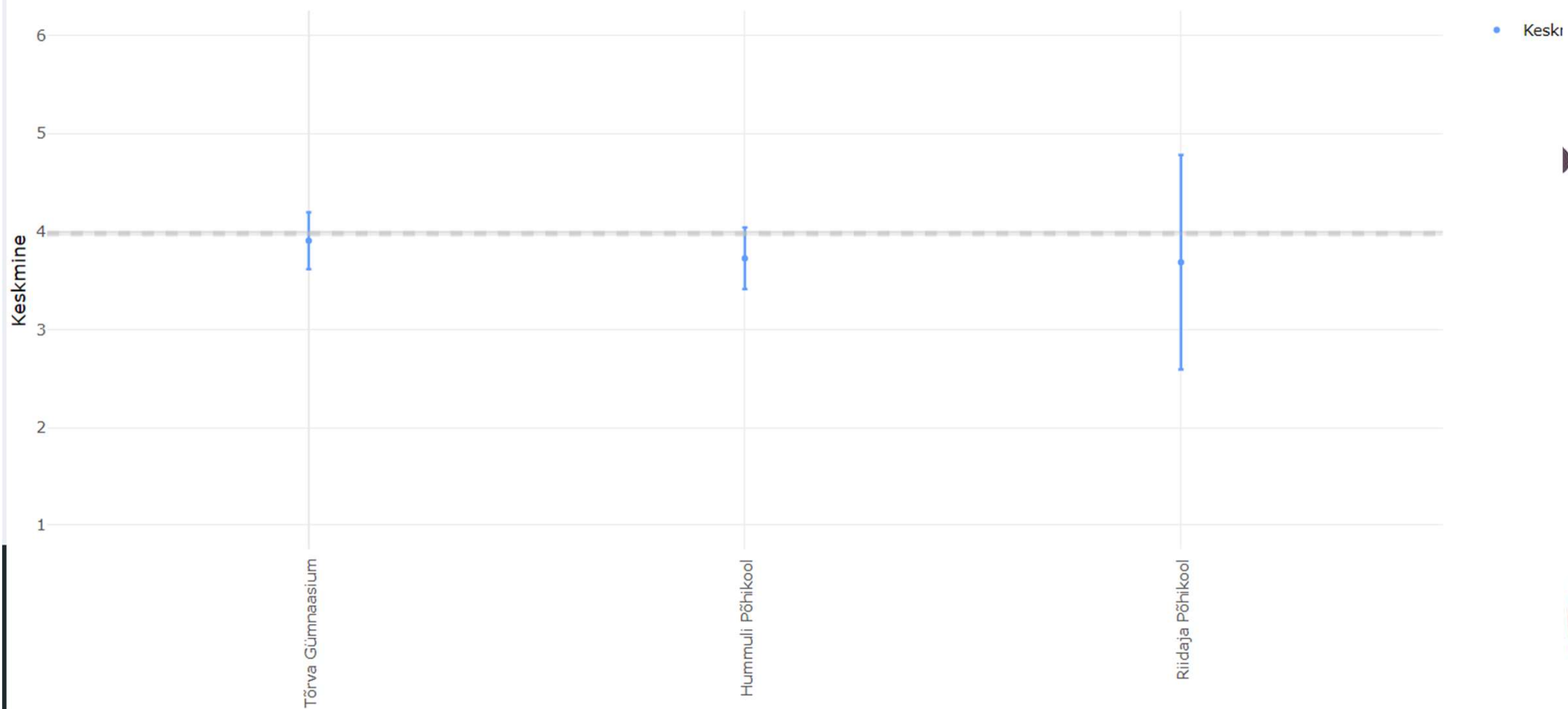
Kooliga rahulolu 8. klassi õpilaste hinnangul

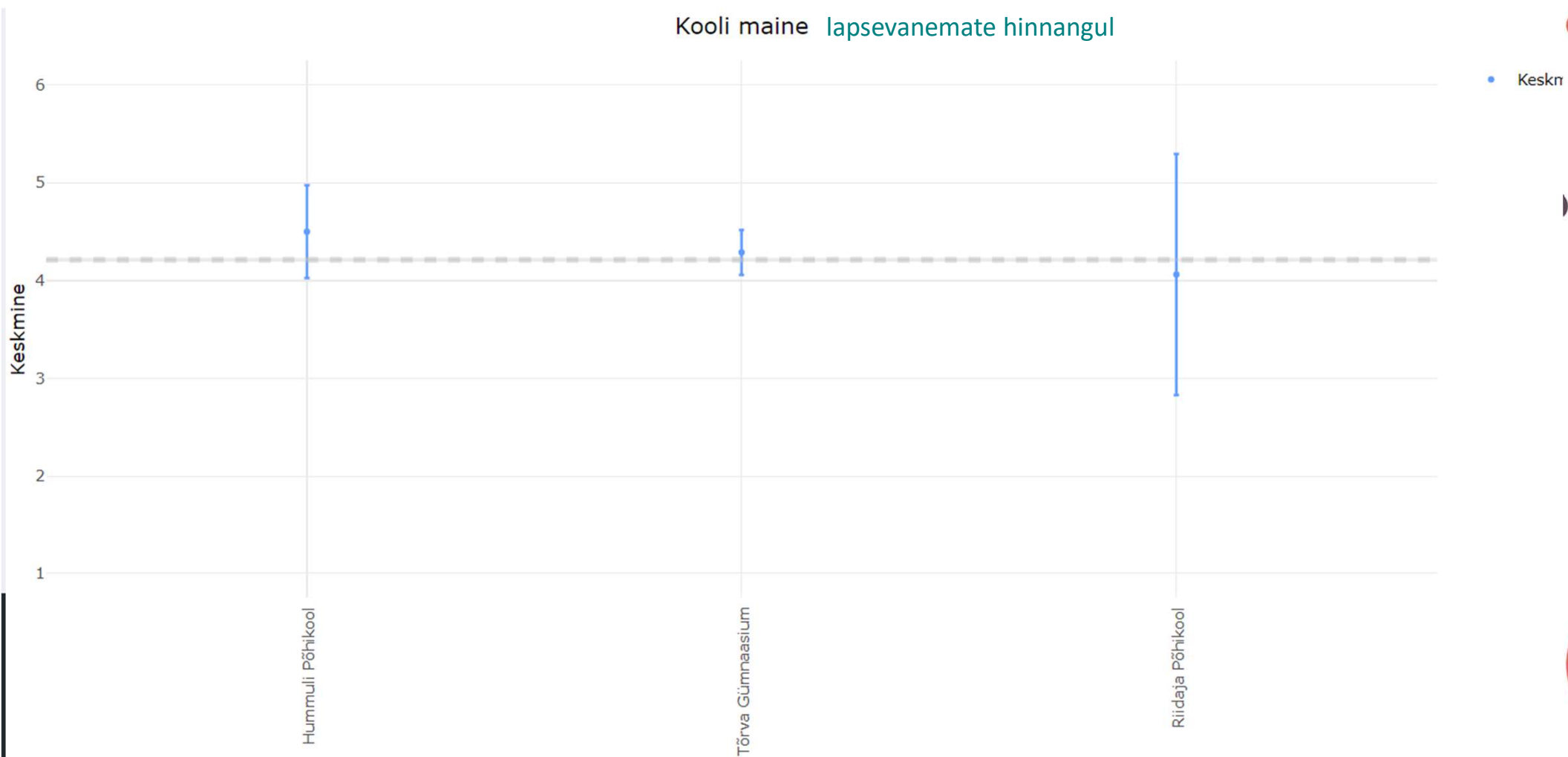
Koostöine õpetamine 8. klassi õpilaste hinnangul

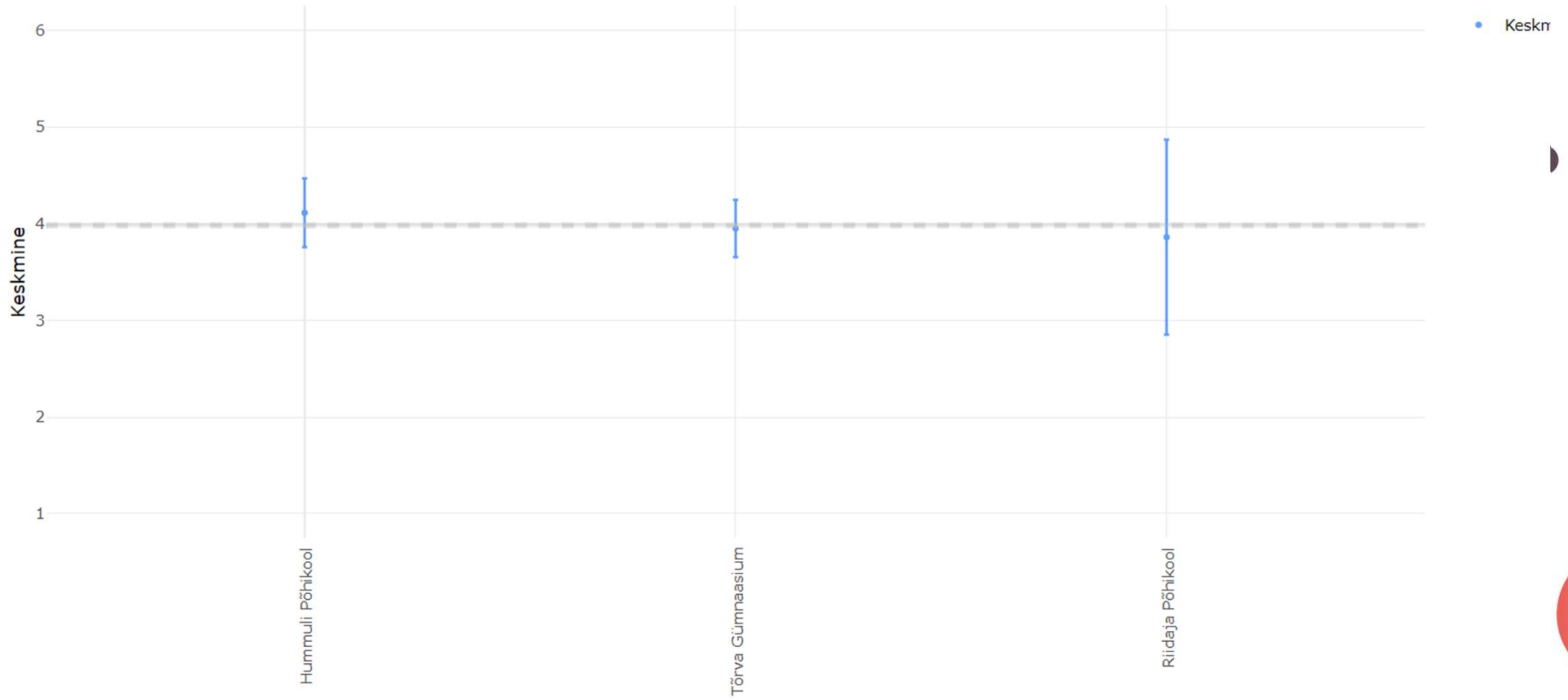
Lapse rahulolu kooliga lapsevanemate hinnangul

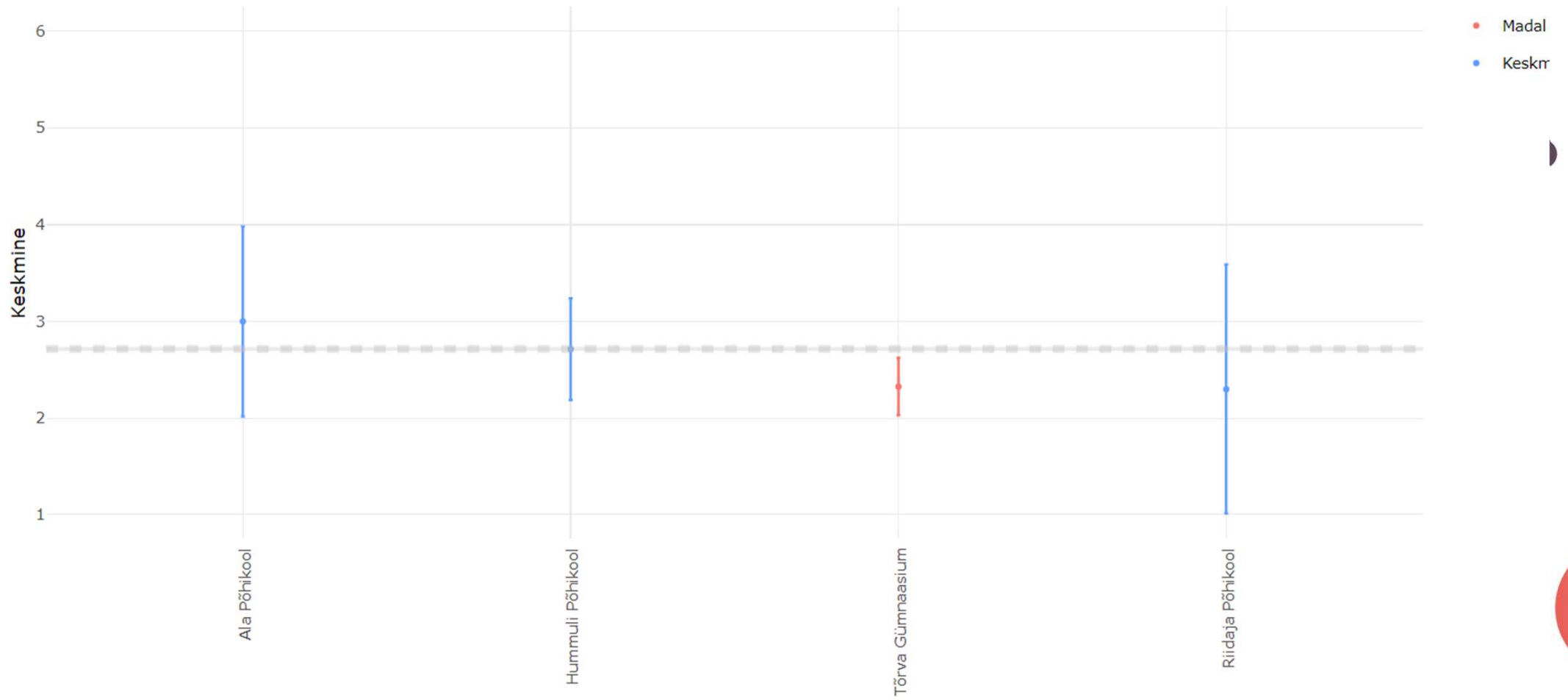
Kooli maine lapsevanemate hinnangul

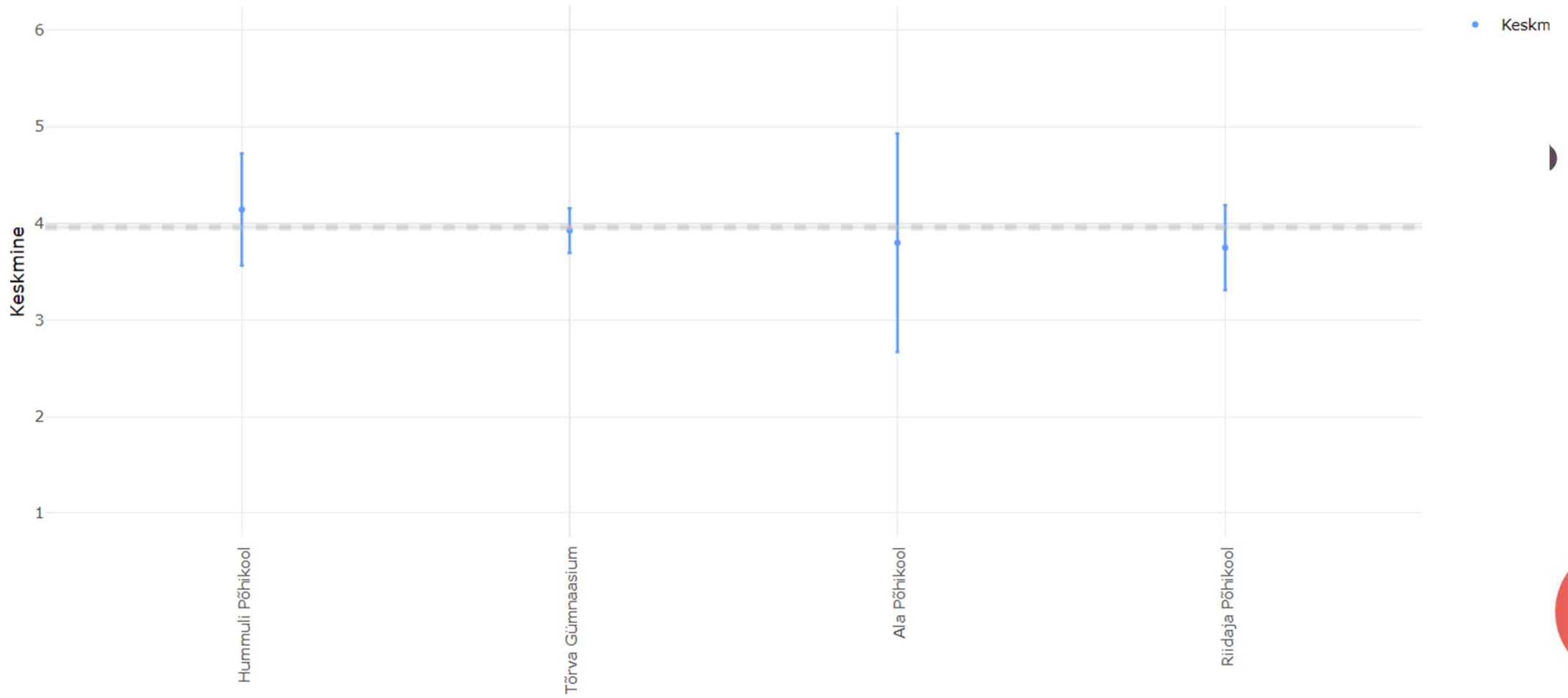
Lapse suhe õpetajatega lapsevanemate hinnangul

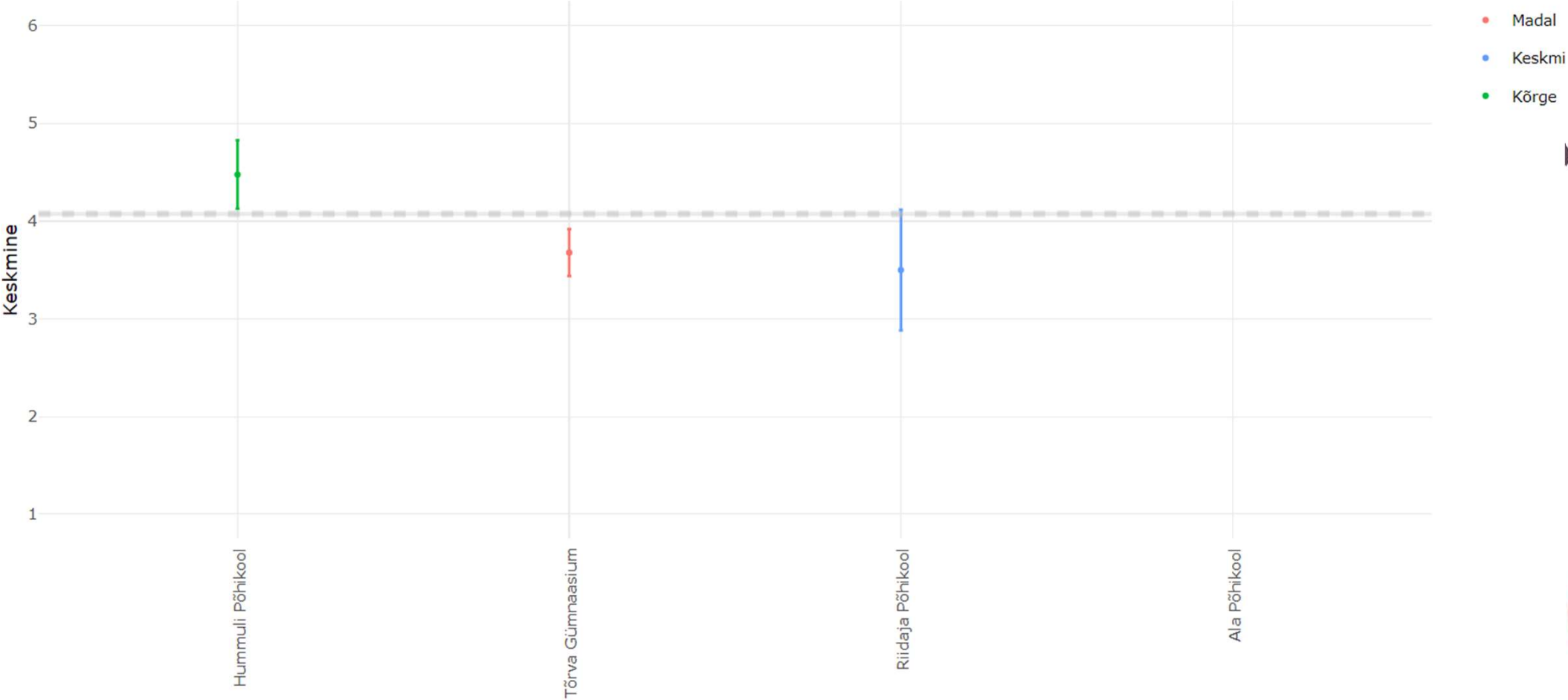
Õpetajaameti maine õpetajate hinnangul

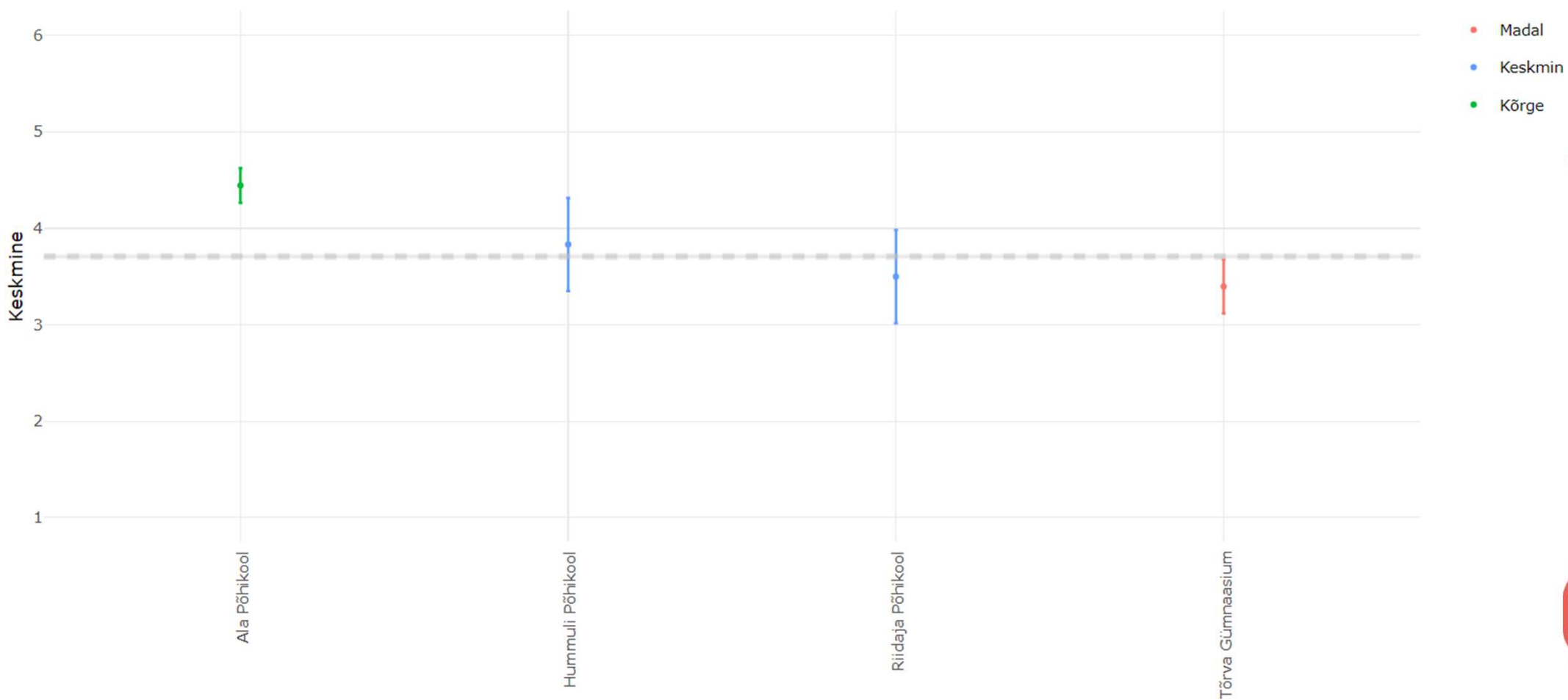
Hariduse maine ja ajakohasus õpetajate hinnangul

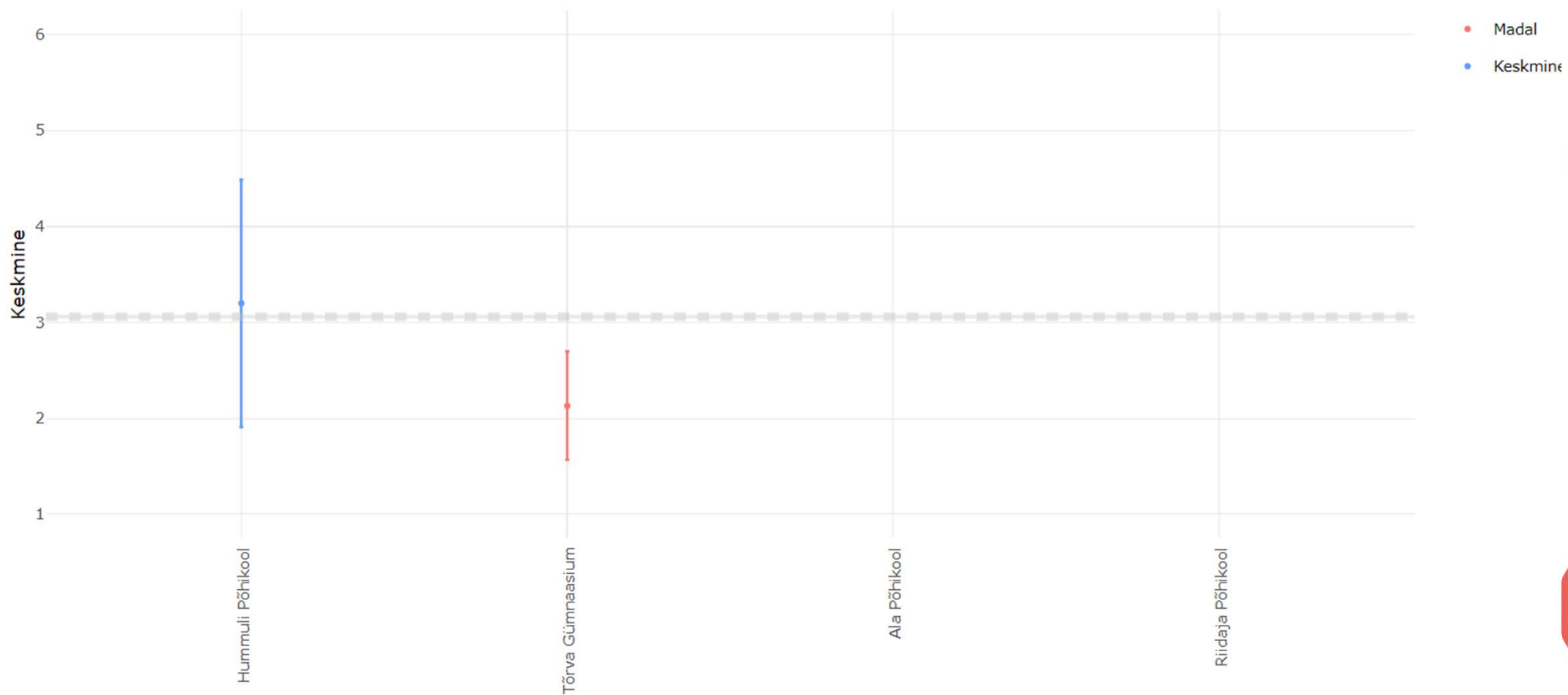
Rahulolu digivahenditega õpetajate hinnangul

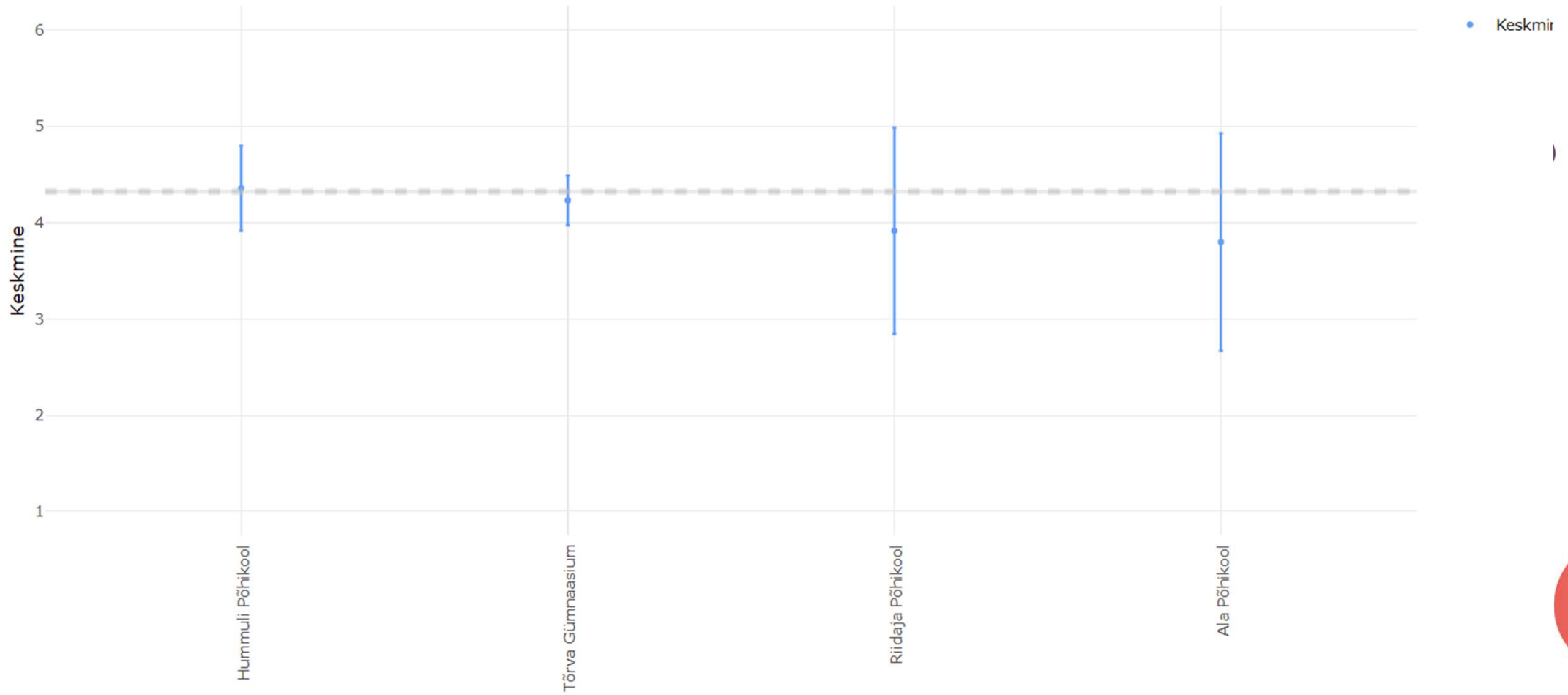
Õppijakeskne õpetamine õpetajate hinnangul

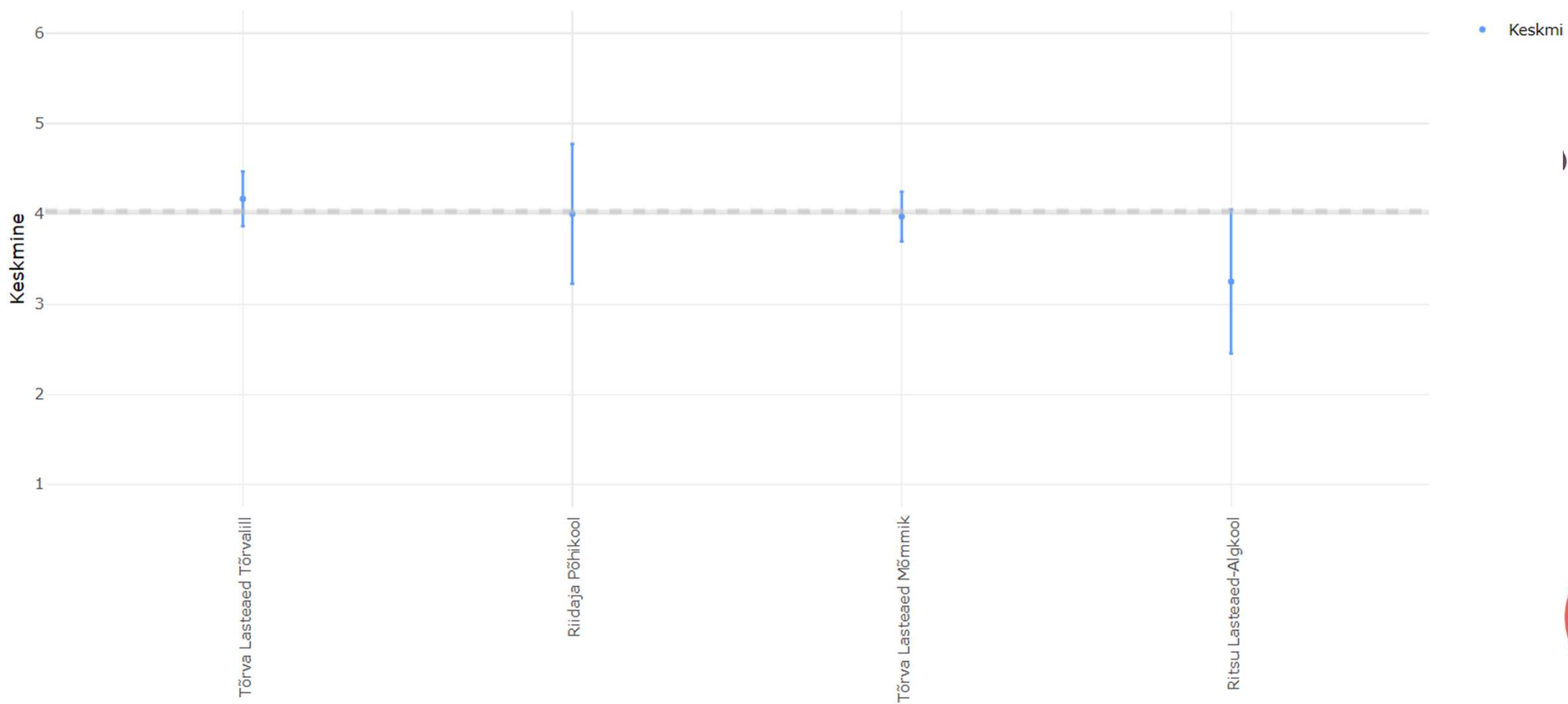
Koostöine õpetamine õpetajate hinnangul

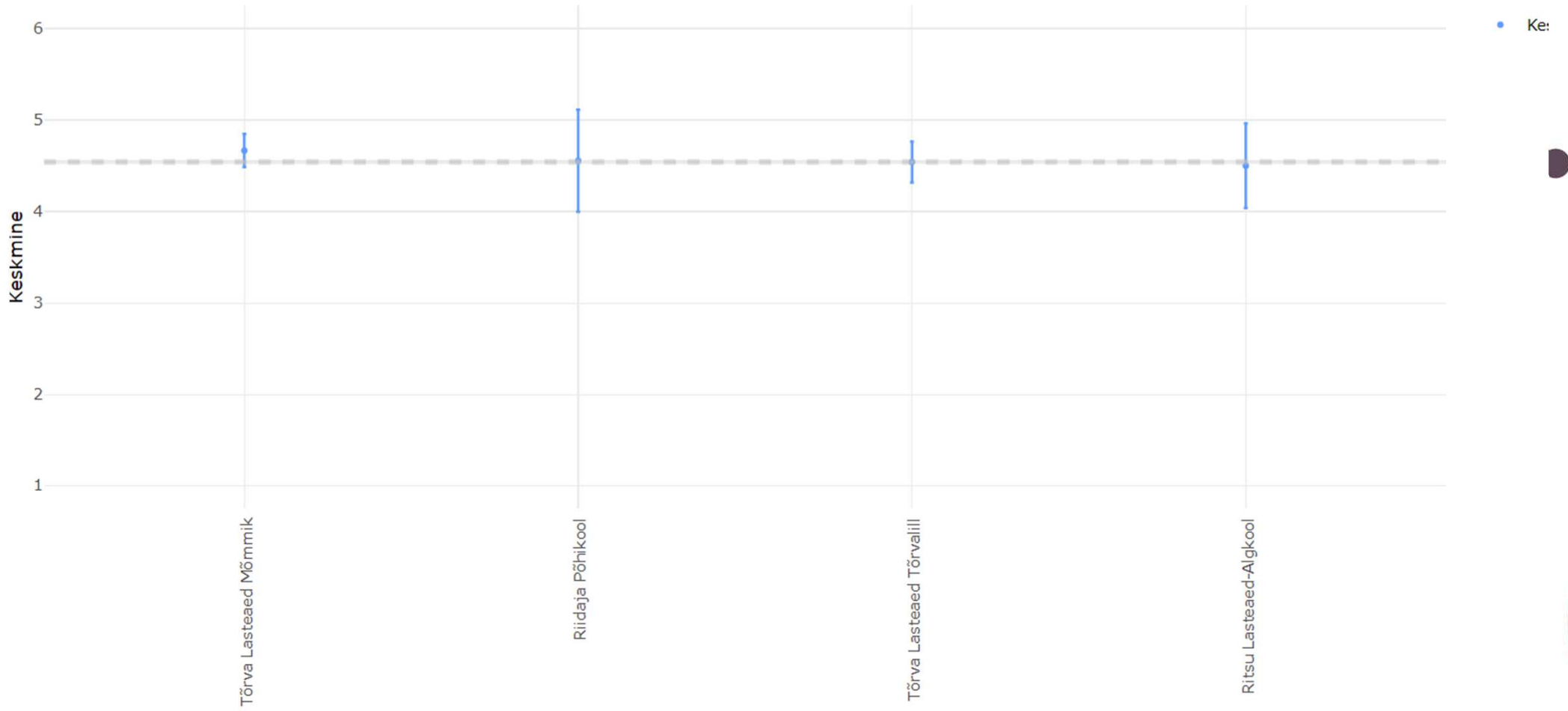
Töoga rahulolu õpetajate hinnangul

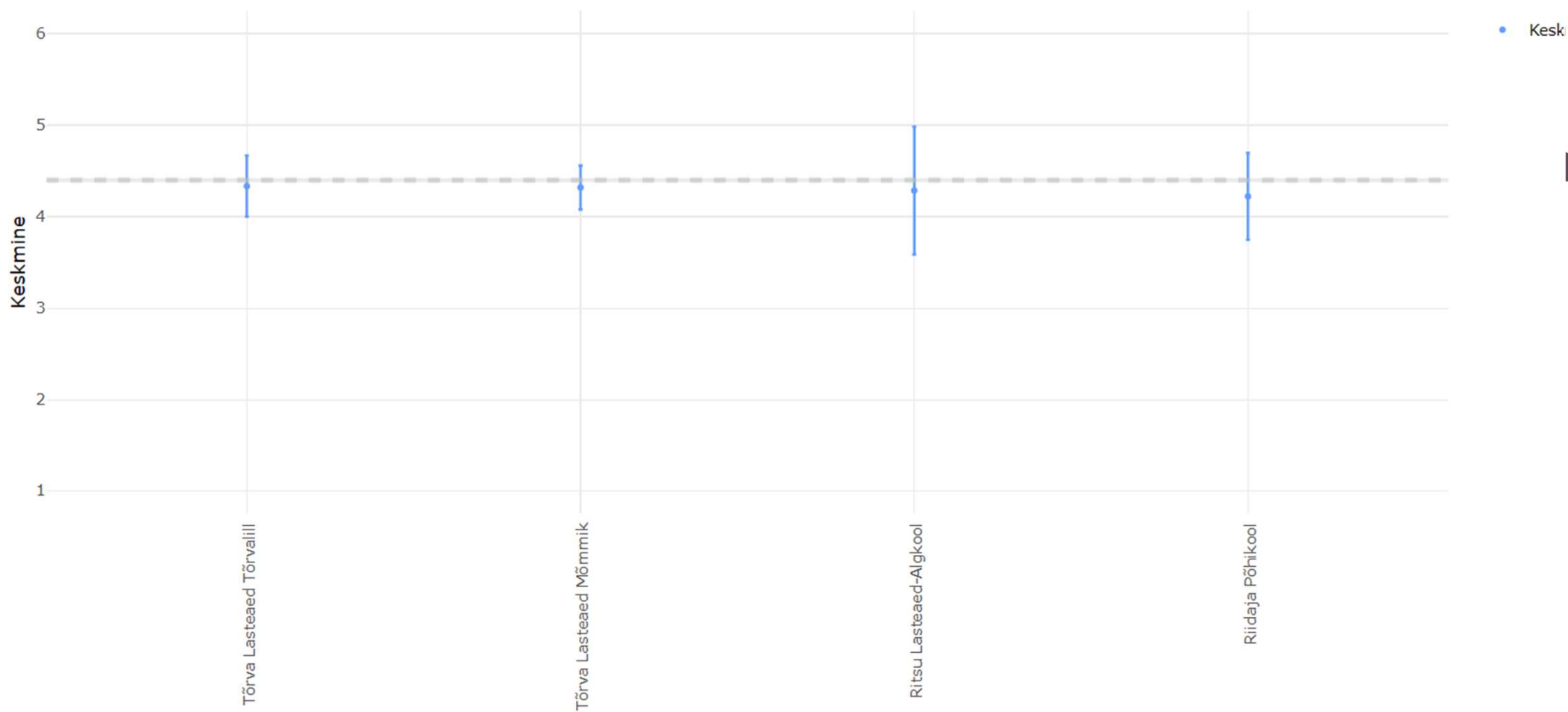
Rahulolu alusharidusega lapsevanemate hinnangul

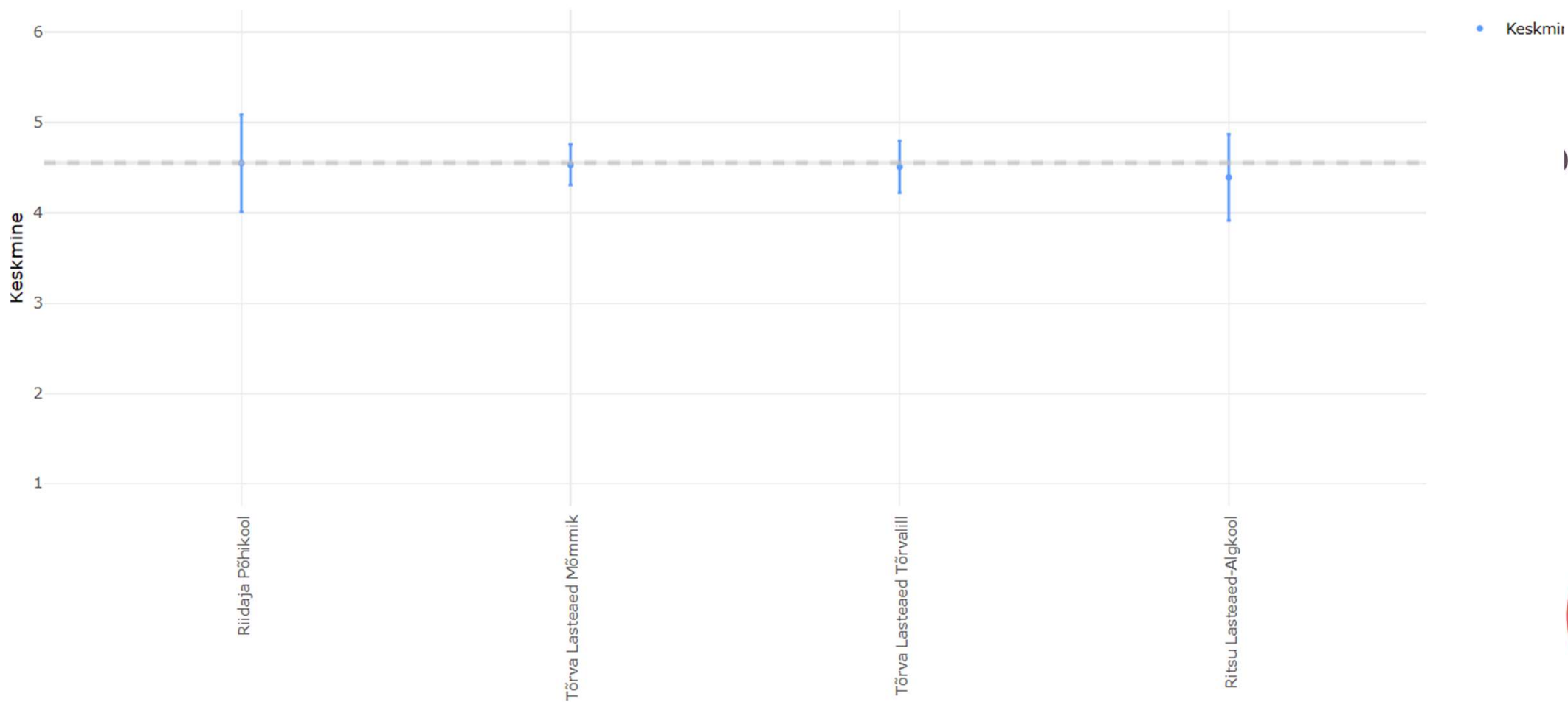
Lasteaia maine lapsevanemate hinnangul

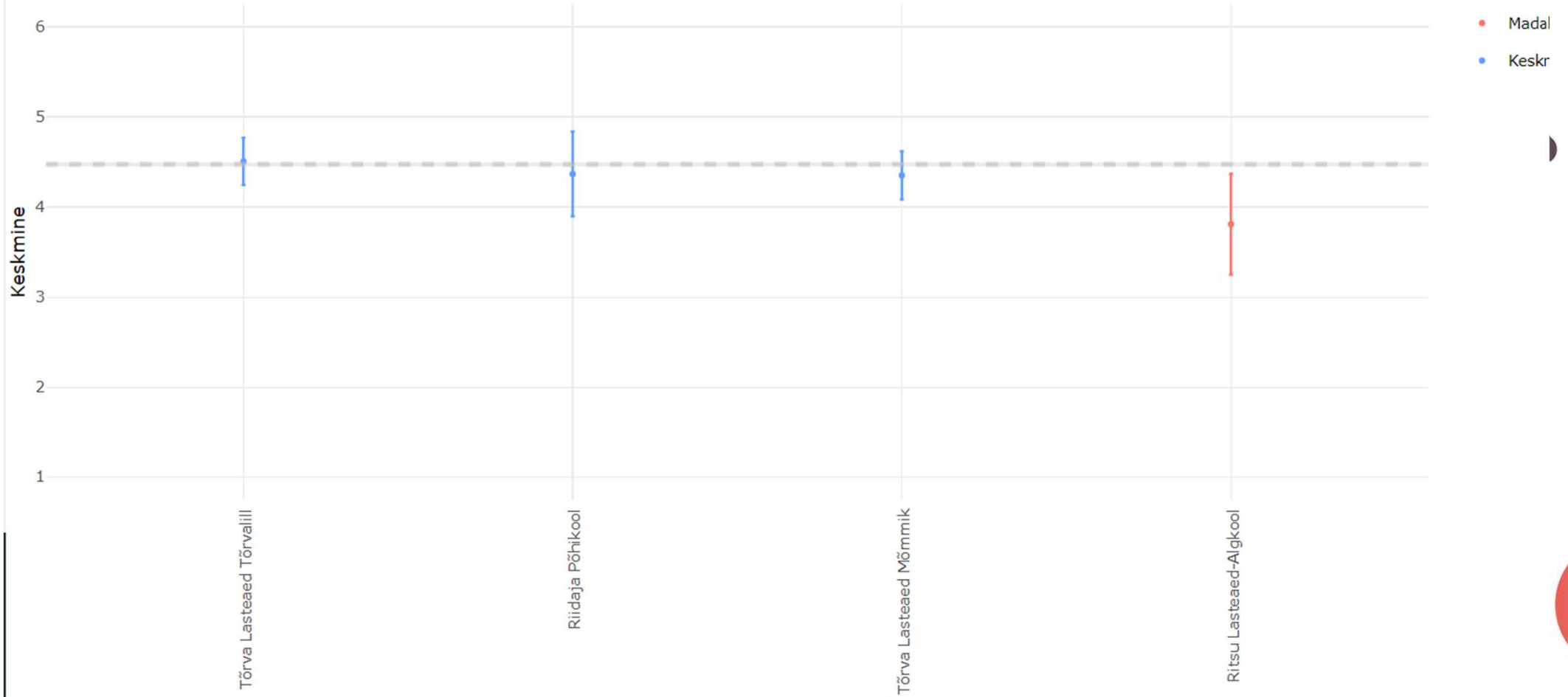
Lapse rahulolu lasteaiaga lapsevanemate hinnangul

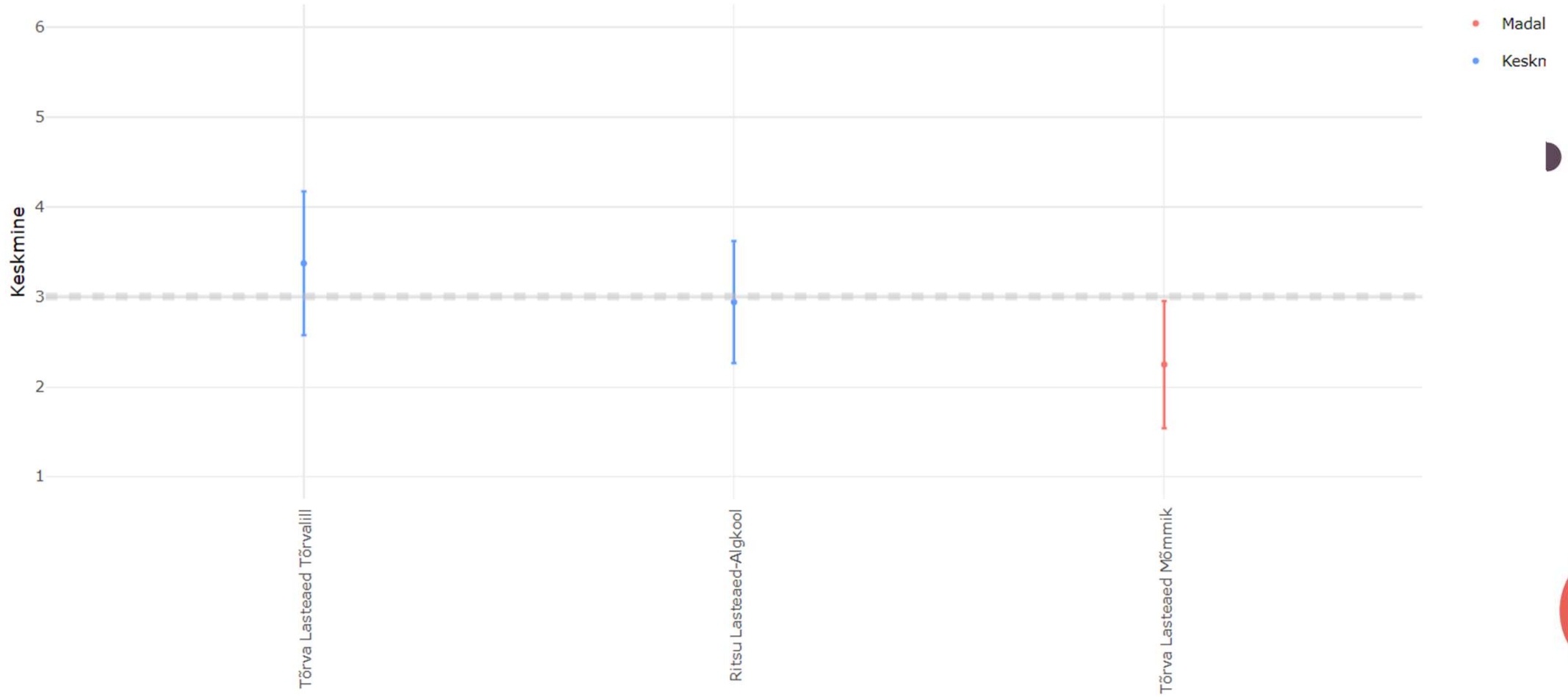
Lapse suhe õpetajatega lapsevanemate hinnangul

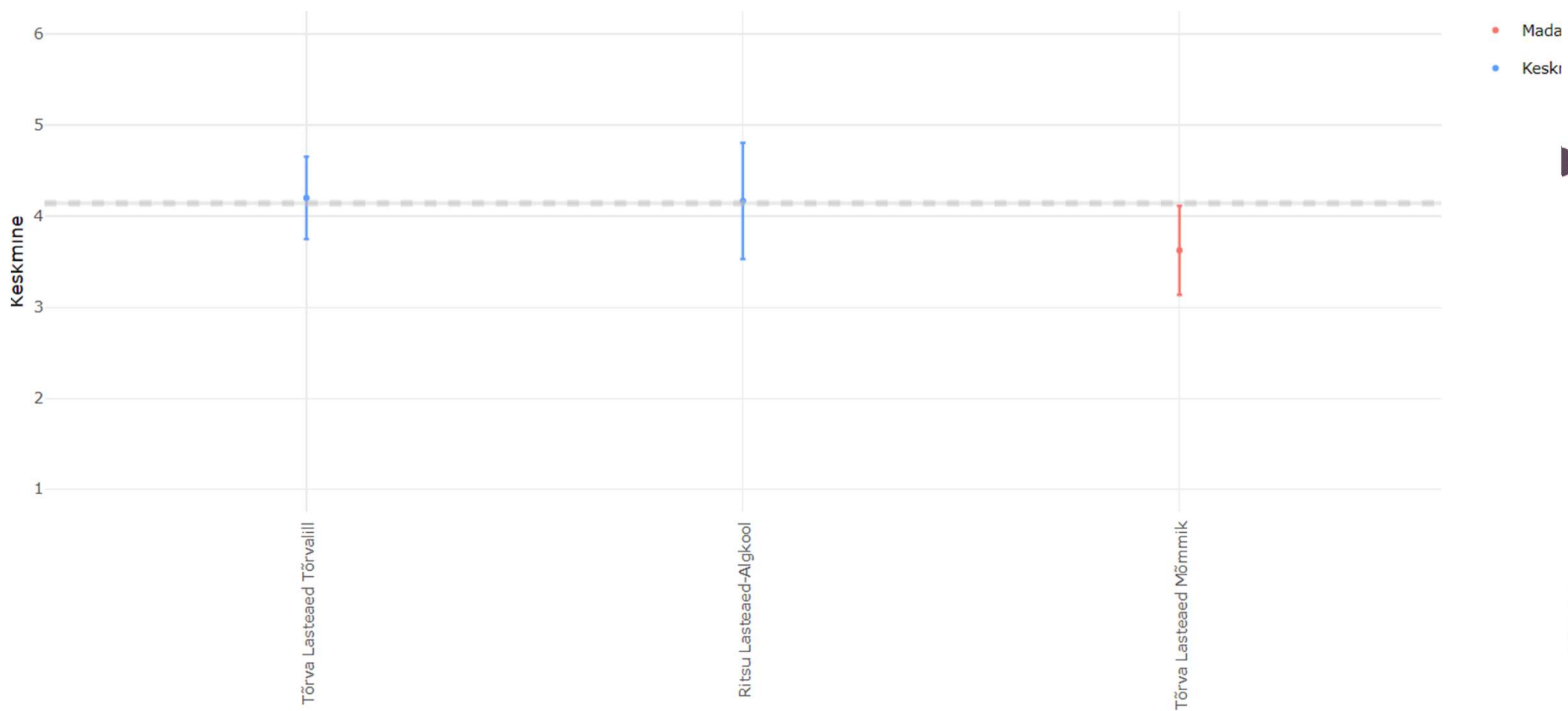
Suhted õpetajatega ja tagasiside saamine lapsevanemate hinnangul

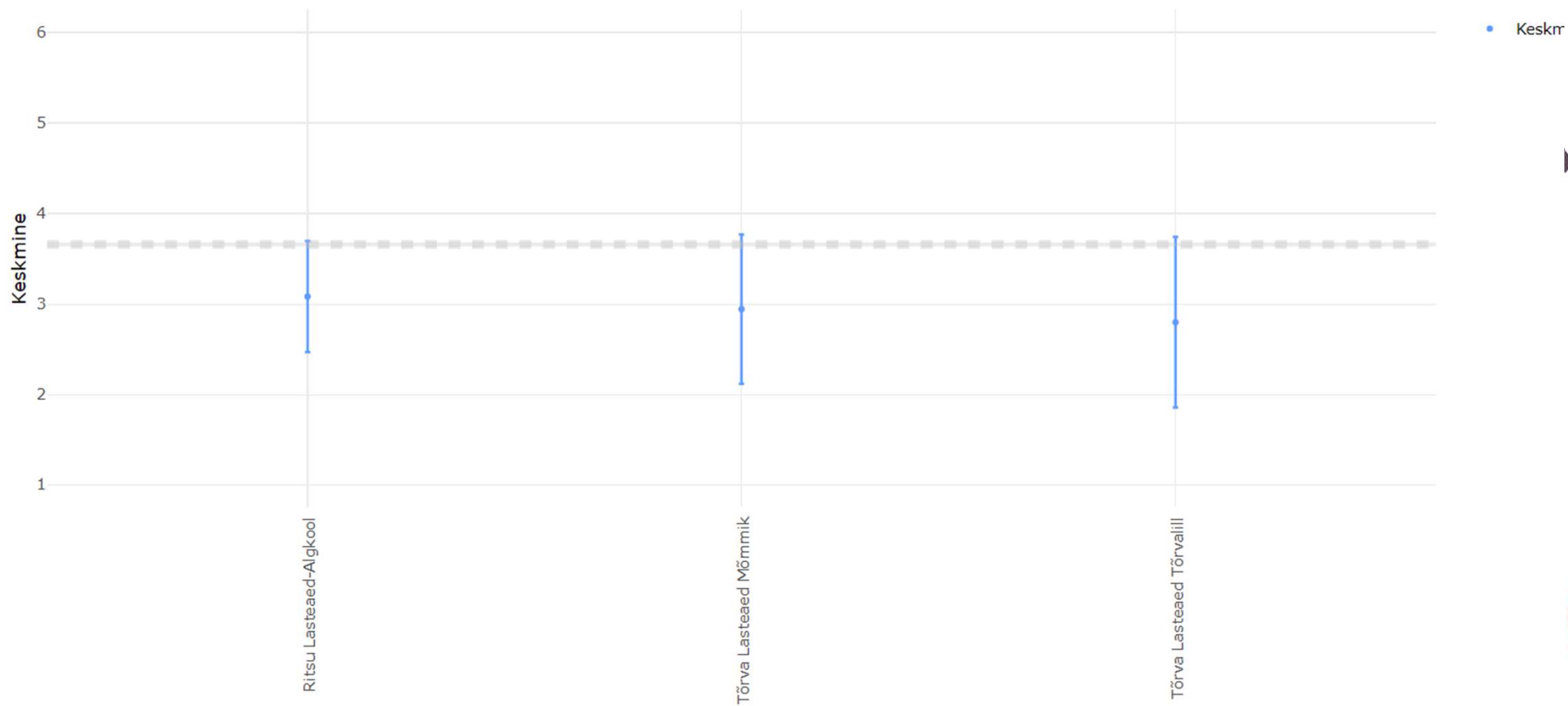
Lasteaiaõpetajate ameti maine õpetajate hinnangul

Alushariduse maine ja ajakohasus õpetajate hinnangul

Koostöine õpetamine õpetajate hinnangul

Lasteaia maine õpetajate hinnangul

